

bleef. Hij zond in de middag van de 7de per telex een spoedrapport aan Himmler. 'Solange nicht Angriffe in Belgien oder Holland erfolgen, wird', aldus zijn opinie, 'die Ruhe im wesentlichen kaum gestört werden.'¹

Twee dagen later, 9 juni, waren het de Duitsers-zelf die opwinding veroorzaakten.

Op 8 juni kreeg von Rundstedts staf de indruk dat een aan een luchtlanding in het centrum van Nederland gekoppelde landing op de Nederlandse kust dreigde. *Wehrmachtbefehlshaber* Christiansen ontving bevel, onmiddellijk het z.g. *Neue Landfront* te bezetten: dat was een van het IJsselmeer tot de Lek gelegen verdedigingslinie welke de functie had, het gebied ten westen van de linie (zij was ingekort doordat vooral in de Utrechts-Zuidhollandse grenstrook in de eerste maanden van '44 grote gebieden onder water waren gezet) te beschermen tegen Geallieerde luchtlandingstroepen indien deze beoosten die linie zouden landen en naar het westen zouden trachten door te breken. Aan dat *Neue Landfront* werden bruggen en bunkers bezet door in Nederland aanwezige Duitse opleidingseenheden, hier en daar werden ook burgers gevorderd om graafwerk te verrichten. Deze voorzorgsmaatregelen werden alleen in het betrokken vrij beperkte gebied door de burgerij opgemerkt, maar op 9 juni kwam het tot Duitse maatregelen welke praktisch in het gehele land de aandacht trokken. In de vroege ochtend deed von Rundstedt aan Christiansen weten dat de grote Geallieerde landingen in Nederland zich wellicht de volgende dag zouden voordoen. Des ochtends om kwart voor negen liet Christiansen een soort voor-waarschuwing uitgaan naar de staven van alle Duitse militaire eenheden. Dit betekende dat die eenheden overal in het land voltallig geformeerd moesten worden en met kleine groepjes bepaalde punten moesten bezetten. Er werden ordonnansen op uitgezonden om afwezigen op te halen. 'De militairen die in de bioscoop zaten', aldus een verslag uit Meppel (maar het zal elders waar Duitse troepen lagen, wel niet anders zijn gegaan),

'vlogen er uit. Ze werden op post gezet: op het station, bij de overwegen, het viaduct, enz. Er werden versterkingen gegraven. De mensen komen allen uit de huizen en de hele stad is gek... Welig tiert het gerucht: 'Zij komen! De Engelsen zijn al bij Hoek van Holland! Ze stomen de Kieler Bocht binnen!''²

Misleid door een schijnboodschap aan de Belgische illegaliteit, gelastte von Rundstedt op de avond van diezelfde dag, 9 juni, *Alarmstufe II* voor

¹ *Blitz-Fernschreiben*, 7 juni 1944, van Rauter aan Himmler (a.v.). ² J. Poortman: *De jaren 1940-1945* (1968), p. 350-51.